

Žarko Mirković

INTERVJU: Žarko Mirković, direktor Muzičkog centra Crne Gore

Uskraćivanjem doma onemogućen je i napredak orkestra

Svjesni smo i cijenimo napore društva da se muzici konačno obezbijede pristojni uslovi i utoliko teže razumijemo zašto to još nije urađeno, a po svemu je moglo biti. Odavno očekujemo svoju kuću. Sa godinama raste i nestrpljenje, ali vjerujem da će nakon prve probe i prvog koncerta sve biti drugačije

PODGORICA – Ni dvanaestu sezonu Crnogorski simfonijski orkestar neće početi u svom novom domu. **Finiš radova na rekonstrukciji Doma Vojske, koji je trebalo da se desi prije septembra, još jednom je prolongiran, pa će se naš nacionalni simfonijski ansambl ponovo obratiti publici sa scene Crnogorskog narodnog pozorišta. Na otvaranju nove sezone u srijedu, 17. oktobra, sviraće djela Vagnera i Čajkovskog, a predvođić ih maestro Grigorij Krasko, umjesto Marka Korovića koji je trebalo da preuzme dirigentsku palicu od ove sezone.**

Direktor Muzičkog centra Crne Gore Žarko Mirković za Pobjedu govori o problemima i izazovima s kojima CSO kreće u još jednu muzičku priču, apsurdno dugom iščekivanju novog prostora za rad, razlozima zbog kojih naši simfoničari ove sezone neće imati šefa-dirigenta...

POBJEDA: Rekonstrukcija Doma Vojske počela je 2008. Deset godina kasnije zgrada još nije osposobljena da primi Muzički centar. Ima li smislenog objašnjenja za ovoliko dugu (samo) rekonstrukciju jednog objekta?

MIRKOVIĆ: Prije da nema nego da ima. Objektivno, nedostatak finansija je povremeno zaustavljao radove i tu se ništa nije moglo. Mnogo veći problem je što se još od projektovanja insistiralo na domaćim snagama koje, sa rijetkim izuzecima, tome još nijesu došle. Znalo se da podrška domaćem po svaku cijenu nije uvijek najbolja, posebno kad se pretpostavlja znanju i iskustvu, ali od toga sada nema koristi. Poslije deset godina mi se čini da je malo ko tom poslu bio posvećen kako je i koliko je trebalo, i da je, mimo muzičara, doživljavan više kao teret nego kao obaveza. Entuzijazam ili zadovoljstvo, da i ne pominjem. Kako god, posao se privodi kraju i valja ga završavati što prije.

POBJEDA: U maju je najavljeno da će zgrada konačno biti funkcionalna za dva mjeseca, a ipak još jednu sezonu počinjete kao gosti CNP-a. Ima li nagovještaja kada bi precizno moglo da se desi preseljenje na novu adresu?

MIRKOVIĆ: Jedino Direkcija za javne radove daje zvanične odgovore. Ne znam da li ih u ovom trenutku ima, a nadam se da ne liče na prethodne. Znam da se od nedavno utvrđene dinamike poslova već

Snažna koncertna cjelina za početak nove sezone

POBJEDA: Novu sezonu Crnogorski simfonijski orkestar otvara u srijedu koncertom na sceni CNP-a. Što će obilježiti premijerni nastup 12. sezone CSO?

MIRKOVIĆ: Tokom proteklih jedanaest sezona prošli smo kroz brojna djela, smijem

reći gotovo kroz većinu klasičnog simfonijskog repertoara. To je prva faza u razvoju svakog orkestra i prirodno je da se sad fokusiramo ne samo na upoznavanje sa novim, nego na bolji kvalitet izvodenja onog što smo već osvojili. Na prvom koncertu orkestar

će nastupiti bez soliste, upravo da bi na početku znali gdje smo i na kraju sezone vidjeli dokle smo stigli. Sviraćemo dva djela koja apsolutnim kontrastom čine izrazito snažnu koncertnu cjelinu: Vagnerovu „Zigfridovu idilu“, najintimniji komad koji je on

napisao, i Šestu simfoniju Čajkovskog koja kipi od drame i energije. Orkestrom će dirigoovati Grigorij Krasko, koji je ova djela već radio sa nama. Biće zanimljivo čuti kako zvuče sada u odnosu na njihovo prvo predstavljanje podgoričkoj publici prije nekoliko godina.

odstupilo i ponovo se kasni. Navikao sam, i volim da vjerujem ljudima, no u ovom slučaju se više ne može držati do „časnih riječi“ ni vjerovati obećanjima.

POBJEDA: Osim što u novu sezonu krećete ponovo sa scene CNP-a, počinjete je i bez novog dirigenta Marka Korovića koji je trebalo da preuzme orkestar. Što se desilo?

MIRKOVIĆ: Nakon što smo potpisali trogodišnji ugovor početkom godine, Mark Korović je dobio poziv da saraduje sa Horom švedskog radija, jednim od najboljih ansambala te vrste u Evropi. Mada nam je to donijelo dosta problema, nismo htjeli da stojimo na putu mladom umjetniku koji gradi uspješnu karijeru i kojem je taj angažman prilika koju prosto nije smio propustiti. Istovremeno, to je i nama potvrdilo da je on bio dobar izbor. Mark ostaje prijatelj orkestra i nadam se da ćemo ponovo saradivati.

POBJEDA: Pretpostavljam da nije lako pronaći dirigenta koji će predvoditi jedan kompleksan muzički aparat kakav je nacionalni simfonijski orkestar. Kako ćete nadomjestiti vakuum od angažovanja novog šefa ansambla?

MIRKOVIĆ: U ovoj sezoni Crnogorski simfonijski orkestar biće bez šefa-dirigenta. Planirali smo saradnju sa dosadašnjim dirigentom Grigorijem Kraskom, zatim Bojanom Sudićem, Urošem Lajovićem, Ronaldom Colmanom, Emilom Tabakovim, Uveom Tajmerom, Aleksandrom

Crnogorski simfonijski orkestar

Markovićem, Mladenom Tarbukom... Vjerujem da će i muzičari i publika biti zadovoljni. Neki ansamblu godinama rade bez šefa dirigenta, ali ansamblu kakav je trenutno Crnogorski simfonijski orkestar, on je apsolutno potreban. Sa tim izborom nećemo žuriti, niti previše oklijevati.

POBJEDA: Možete li nam otkriti pregovarate li sa nekim imenima i kada bi se moglo očekivati da novi dirigent preuzme vođstvo orkestra?

MIRKOVIĆ: Pretpostavljam početkom naredne sezone. **POBJEDA: U zatečenoj situaciji, koliko ste uopšte bili u mogućnosti da isplanirate ostatak sezone? Što su realni ciljevi za ovu sezonu i kako da ih ostvarite?**

MIRKOVIĆ: Zbog pomjeranja rokova završetka zgrade, situacije sa šefom dirigentom i drugih okolnosti, planiranje sezone smo završili tek početkom avgusta. Ali, već nakon pet dana morali smo da je otkazujemo, jer nam je saopšteno da će radovi na zgradi potrajati još nekoliko mjeseci! Računali smo na novu dvoranu već od septembra i novi programski koncept koji podrazumijeva, ali primorani smo da ponovo budemo u CNP-u najmanje do kraja godine. Za tu kuću i njene ljude nas vezuju mnoge emocije, ali uslovi na sceni odavno ne odgovaraju našim potrebama. U krajnjem, problem nije samo u broju koncerata ili dvorani. Svimali smo jednako dobro u Podgorici kao i u Baru, Tivtu, Kotoru, Nikšiću, Pljevljima, Herceg Novom, Cetinju ili van Crne Gore, već je to atmosfera stvorena beskrajnim odlaganjem ulaska u novi prostor i već teško podnošljivi uslovi rada koji direktno ometaju razvoj, utiču na ostvarenje mnogih ciljeva i slabe motivaciju. Kako god se razumjelo, nije svejedno kada vidite da se velika rekonstrukcija sportske dvorane završi za tri mjeseca, a jedini koncertni prostor u državi ne može ni za deset godina. Svjesni smo i ci-

jenimo napore društva da se muzici konačno obezbijede pristojni uslovi, i utoliko teže razumijemo zašto to još nije urađeno, a po svemu je moglo biti. Odavno očekujemo svoju kuću. Sa godinama raste i nestrpljenje, ali vjerujem da će nakon prve probe i prvog koncerta sve biti drugačije.

POBJEDA: Kako ste ranije nagovijestili, izvjestan je i Vaš odlazak sa čela Muzičkog centra. Vjerujem, ipak, da ćete u okolnostima u kojima je sada CSO ostati još neko vrijeme?

MIRKOVIĆ: Na samom početku, gotovo prije petnaest godina, postavljeni su najvažniji ciljevi: formiranje simfonijskog orkestra i izgradnja koncertnog prostora. Orkestar već imamo, završetak zgrade je na vidiku i logično je da se nakon toga povučem, nebitno koji mjesec prije ili kasnije.

POBJEDA: Po čemu ćete najviše pamtiti taj i težak i blistav put od osnivanja Muzičkog centra do, nadajmo se skorog, useljenja u novu zgradu?

MIRKOVIĆ: Po mnogo divnih ljudi bez kojih se ne bi moglo uraditi sve što je urađeno. **POBJEDA: Postoji li nešto što u ovom poslu nijeste uspjeli da ostvarite?**

MIRKOVIĆ: Mnogo toga. Naš orkestar, posebno u posljednje vrijeme, onemogućen je da napreduje onoliko koliko je mogao, samo zbog neodgovarajućeg prostora. Zbog istog razloga još nemamo ni kamerne ansamble, ni narodni orkestar, ni mješoviti hor, ni dječje horove. A mogli smo ih imati... Po tome se vidi koliko su u protekloj deceniji crnogorska muzika i društvo u cjelini uskraćeni samo zbog odnosa onih kojima je povjerenje da joj sagrade novi dom. Za nas, taj grijeh je prevelik, i tu nikako ne možemo biti ravnodušni.

POBJEDA: Od momenta kada ste preuzeli sadašnju poziciju do danas, vrijeme je donijelo napredak u svakom pogledu i Muzičkom centru i Crnogorskom simfonijskom orkestru, iako se i dalje borite sa nepopunjenošću ansambala i infrastrukturnim problemima. Što smatrate najvećim profesionalnim dostignućem u pomenutom periodu?

MIRKOVIĆ: To što postojimo kao profesionalni ansambl i što smo u crnogorskoj muzici, uglavnom sami, uspostavili visoke standarde i izvođaštva i stvaralaštva. Te standarde nije lako ugroziti ukoliko se stalno njeguju i unapređuju i zbog toga treba podržavati samo one koji se istinski trude da ih dosegnu i nadmaše. Kod nas će i dalje biti provincijalnog, diletantizma, marketinške magle, ali to je paralelni svijet koji u svakom društvu nađe prostora. U boljem manje, a u gorem više. Ako ste dosljedno u profesionalnom opredjeljenju, taj svijet previše i ne smeta. Problem nastaje kad on, ohrabren najčešće neznanjem okoline, poželi da zauzme prostor koji mu ne pripada. Za sada, stvari su uglavnom jasne, razdvojene i ta prijetnja nije velika, ali se ne smije zaboraviti da smo, kao i druga nedovršena društva, u stanju da lako, brzo, i ne bez destruktivnog zadovoljstva, poništimo ono dobro što je postignuto.

POBJEDA: Što biste onda savjetovali Vašem nasljedniku na kormilu Muzičkog centra?

MIRKOVIĆ: Najviše bih volio da on ili ona mogu savjetovati sve nas.

POBJEDA: U kom pravcu ćete dalje usmjeriti Vaš muzički put? Komponovanje? Pedagoški rad?

MIRKOVIĆ: Ko god je u muzici, ostaje u njoj dok god može, jer muzika trpi svakog. Valjda će i mene. **Rosanda MUČALIĆA**

I u muzici je osnova u sistemu obrazovanja

POBJEDA: Crna Gora ima kvalitetnih muzičara, izrazitih talentata, ali istina je i da im nijesmo obezbijedili strategiju kojom bismo sistemski bolje iskoristili njihov dar i omogućili bolje uslove za rad. Kako to promijeniti?

MIRKOVIĆ: Tu nema novih ni zanimljivih odgovora. I u muzici je osnova u sistemu obrazovanja. Odatle treba početi, nakon što se definišu i daleki i dogledni ciljevi. Sve drugo je slučaj ili lutrija na kojoj gotovo niko ne dobije ono što bi mogao, a društvo u cjelini sigurno gubi.